

GINA NEGRUȚ

***Măsura confiscării în cazul infracțiunilor
de corupție***

GINA NEGRUȚ

Măsura confiscării în cazul infracțiunilor de corupție

Universul Juridic
București
-2014-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2014, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NEGRUȚ, GINA

Măsura confiscării în cazul infracțiunilor de corupție /

Gina Negruț. - București : Universul Juridic, 2014

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-442-4

343.272

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**

DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Abrevieri

alin.	- alineat (ul)
art.	- articol (ul)
B. Of.	- Buletinul Oficial
C.A.	- curte (a) de apel
C. pen.	- Codul penal
C. pr. pen.	- Codul de procedură penală
CSJ	- Curtea Supremă de Justiție
C. pen.	- Codul penal actual
C. pen. anterior	- Legea nr. 15/1968 privind Codul penal
C. pr. pen.	- Codul de procedură penală actual
C. pr. pen. anterior	- Legea nr. 29/1968 privind Codul de procedură penală
H.G.	- Hotărârea Guvernului
ÎCCJ	- Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	- judecătoria
lit.	- litera
M. Of.	- Monitorul Oficial
O.G.	- Ordonanța Guvernului
O.U.G.	- Ordonanța de urgență a Guvernului
R.D.	- revista Dreptul
R.D.P.	- Revista de Drept Penal
Trib. București	- Tribunalul (Municipiului) București
Trib. jud.	- tribunal județean
trib.	- tribunal (ul)

Introducere

Fenomenul corupției este prezent din cele mai vechi timpuri, corupția ca fenomen social universal s-a dezvoltat odată cu societatea, cu statul și cu dreptul, căpătând noi forme de existență. În prezent, se manifestă ca un fenomen tipic statului birocratic, bugetar, reprezentând o amenințare pentru democrație, subminând principiile de bună administrare, echitate și justiție socială, denaturând concurența și împiedicând dezvoltarea economică a statului și stabilitatea instituțiilor democratice.

Din perspectivă istorică acest fenomen poate fi considerat cel mai vechi tip de criminalitate care a însoțit practic evoluția societății, având un impact direct asupra dezvoltării economice și sociale prin distrugerea beneficiilor forțelor de piață libere, făcând ca societățile comerciale să „liciteze pe comision” pentru a obține un acord economic profitabil.

Corupția poate fi considerată un „acord” care are la bază un proces de negociere infracțională între două părți ale căror interese coincid la un moment dat, din care una are calitate de funcționar public, iar cealaltă își materializează intențiile căutând modalități de exteriorizare a dorinței de obținere a profitului. Dacă adăugăm la acestea legăturile existente între criminalitatea organizată și corupție vom descoperi o legătură indestructibilă și periculoasă între infracțiunile scop și infracțiunile mijloc, izvorâte din necesitatea de a transforma sumele de bani provenite din actele de corupție.

Pentru a asigura o monitorizare eficientă a fenomenului la nivelul întregii țări, trebuie analizată modalitatea în care trebuie să se implice toate instituțiile abilitate ale statului în descoperirea faptelor de corupție pentru a realiza tragerea la răspundere penală a celor care au săvârșit astfel de acte.

Observând din punct de vedere statistic numărul de persoane condamnate pentru infracțiuni de corupție, constatăm faptul că, deși numărul de condamnați este relativ mic, fenomenul corupției ia amploare și pătrunde cu ușurință în tot mai multe sectoare sociale, fapt care demonstrează capacitatea redusă a instituțiilor abilitate de a interveni prin intermediul actului de justiție în contracararea acestor fenomene. De multe ori chiar în spatele autodenunțului, ca formă de sesizare a organelor judiciare în cazul săvârșirii unei infracțiuni de dare de mită se află un interes al denunțatorului ca urmare a faptului că funcționarul public nu și-a îndeplinit obligația ilicită asumată inițial în urma înțelegerii cu acesta.

Pornind de la aceste caracteristici ale corupției, am decis să abordez această temă deosebit de complexă, scopul lucrării fiind acela de a oferi o perspectivă teoretică asupra acestui fenomen, care să explice modul de apariție

și consecințele sociale ale acestuia. Tema cercetării este reprezentată de analiza fenomenului corupției, dar nu numai, întrucât consider că nu poate fi abordată această temă fără analiza cadrului legislativ și instituțional care operează în scopul confiscării produselor rezultate din săvârșirea infracțiunilor de corupție, cunoscut fiind că în ultimele două decenii la nivel internațional a avut loc o „revoluție de catifea” în ceea ce privește instituirea unui cadru legal în domeniul dreptului penal care să permită controlul organismelor abilitate în materia infracțiunilor de corupție. În acest sens, am constatat că, în ultima perioadă s-a încercat ca în domeniul investigării infracțiunilor de corupție să se renunțe treptat la teoriile tradiționaliste, retributive ale pedepsei, în care restrângerea libertății individuale este condiția *sine qua non* pentru restabilirea ordinii de drept, în detrimentul găsirii unor modalități noi de abordare a ideii de pedeapsă și statuarea acestora în dispoziții legale, bazate nu atât pe restrângerea libertății individului, cât pe confiscarea bunurilor obținute în mod fraudulos.

Această idee mi-a fost confirmată printr-o analiză atentă a tendințelor existente în prezent la nivel internațional, atât sub aspect legislativ, cât și sub aspectul organismelor implicate în prevenirea și controlul fenomenului corupției.

Astfel, potrivit prevederilor art. 3 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, dispozițiile acesteia se aplică activității de urmărire și judecare a infracțiunilor de corupție, precum și blocării, sechestrului, confiscării și restituirii produsului provenind din infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție. În acest sens, conform prevederilor art. 31 intitulat „Blocare, sechestru și confiscare”, fiecare stat parte ia, în măsura posibilităților și în cadrul sistemului său juridic intern, măsurile necesare pentru a permite confiscarea produsului infracțiunii provenind din infracțiunile prevăzute de prezenta convenție sau a bunurilor a căror valoare corespunde cu cea a produsului, precum și confiscarea bunurilor, materialelor sau altor instrumente folosite sau destinate a fi folosite pentru infracțiunile prevăzute de prezenta convenție.

Tot în acest scop menționăm la nivelul Consiliului Europei dispozițiile Convenției penale împotriva corupției¹, a Convenției civile împotriva corupției², precum și a Deciziei-cadru 2003/568/JAI³ a Consiliului Uniunii Europene privind combaterea corupției în sectorul privat și a Deciziei-cadru 2005/212/JAI⁴ a

---

¹ Convenția penală împotriva corupției, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, ratificată de România prin Legea nr. 27/2002, publicată în M. Of. nr. 65 din 30 ianuarie 2002.

² Convenția civilă împotriva corupției, adoptată la Strasbourg la 4 noiembrie 1999, ratificată de România prin Legea nr. 147/2002, publicată în M. Of., nr. 260 din 18 aprilie 2002.

³ Publicată în JOL 192 din 31 iulie 2003, p. 54-56, document disponibil în www.europa.eu

⁴ Publicată în JOL 68 din 15 martie 2005, p. 49-51, document disponibil în www.europa.eu

Consiliului privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea, iar în perspectivă se preconizează adoptarea Propunerii de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni în Uniunea Europeană¹ care va permite organismelor abilitate din fiecare țară să dispună confiscarea produselor infracțiunilor chiar dacă nu există o sentință de condamnare definitivă, situație care ar interveni în cazuri extrem de limitate când inculpatul nu poate fi urmărit în justiție ca urmare a intervenirii decesului acestuia, în caz de boală sau în situația în care se sustrage urmăririi penale.

În acest sens, amintim dispozițiile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal² care incriminează în cuprinsul art. 289-294 infracțiunile de corupție, precum și pe cele ale Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal³, care aduce modificări semnificative atât dispozițiilor care reglementează incriminarea infracțiunilor de corupție din Codul penal, cât și dispozițiilor Legii nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

În contextul modificărilor survenite în legislația internațională, pe fondul necesității armonizării legislației penale cu prevederile legislației europene în materia corupției, România a făcut eforturi în sensul adoptării Legii nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție⁴ în scopul contracarării activității ilicite a unor categorii de persoane care, prevalându-se de funcțiile și atribuțiile pe care trebuie să le exercite încalcă legea în scopul de a dobândi pentru ele sau pentru alte persoane bani, bunuri sau alte foloase materiale⁵, această lege incriminând faptele de corupție ca forme agravante ale infracțiunilor de luare de mită (art. 289 C. pen.), dare de mită (art. 290 C. pen.), traficul de influență (art. 291 C. pen.) și cumpărarea de influență (art. 292 C. pen.).

Elaborarea fiecărui capitol s-a bazat pe studiul literaturii de specialitate în ceea ce privește infracțiunile de corupție din perspectivă psihologică, sociologică, juridică și politică, dar și din punct de vedere al incriminării faptelor de

---

¹ COM (2012) 85 final- Bruxelles, din 12 martie 2012, document disponibil online în www.europa.eu

² Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (Noul Cod penal), publicată în M. Of., nr. 510 din 24 iulie 2009, modificată și completată cu dispozițiile Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în M. Of. nr. 757 din 11 decembrie 2012.

³ Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în M. Of. nr. 757 din 11 decembrie 2012. Prin dispozițiile art. 246 se prevede că data de intrare în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (noul Cod penal) este 1 februarie 2014.

⁴ Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, publicată în M. Of. nr. 219 din 18 mai 2000.

⁵ Expunerea de motive la Legea nr. 78/2000, document disponibil în www.cdep.ro

corupție în legislația internațională și internă, în demersul nostru cuprinzând multiple referiri la autori români și străini, la cursuri, monografii, studii, articole, legislație și surse on-line.

Ca urmare a complexității temei abordate nu am putut cuprinde tot, însă am încercat să redăm informațiile esențiale, din perspectiva legislației și a practicii judiciare în materia infracțiunilor de corupție și a confiscării produselor acestor infracțiuni, cercetarea întreprinsă permițându-ne de asemenea descrierea adecvată a structurii și a funcționării diverselor autorități și organizații în interdependența lor în realizarea unui scop comun, acela al prevenirii și combaterii fenomenului corupției.

Informațiile culese din legislația și jurisprudența statelor Uniunii Europene, precum și a altor state ale lumii au fost analizate, interpretate, corelate și ulterior sintetizate într-un studiu de drept comparat în domeniul infracțiunilor de corupție din punct de vedere al incriminării acestora, al măsurilor de siguranță, a măsurii confiscării speciale și a confiscării extinse existente în legislația unor state, toate acestea contribuind la prezentarea unui cadru cât mai vast asupra incriminării și tragerii la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție.

Capitolul I

Aspecte generale privind corupția

Secțiunea I

Explicații preliminare privind conceptul de corupție

1. Etimologia cuvântului „corupție”

În încercarea de stabilire a originii cuvântului „corupție”, pentru explicarea evoluției lui fonetice și semantice putem utiliza sensul familiei de cuvinte¹ din dicționarul latin-român², care să confere autenticitate provenienței acestui termen în limba română din limba latină. În acest sens, am constatat că termenul provine din cuvântul „corruptio”-onis”, care se poate traduce ca stricăciune, alterare, depravare³, seducție, precum și din verbul „corrumpo, -umpere, -upi”, care desemnează acțiunea de a distruge, a pierde, a ruina, a înșela, a mitui, a falsifica⁴.

Așadar, ne punem întrebarea ce reprezintă termenul de „corupție”?

○ 1.1. Explicația termenului „corupție” în dicționare

În încercarea de definire a termenului „corupție”, dicționarele abundă de explicații în acest sens. Astfel, în Dicționarul explicativ al limbii române, definirea corupției face referire la o abatere de la moralitate, de la cinste, de la datorie, dar și desfrânare, depravare⁵. În Dicționarul român de neologisme, termenul reprezintă decadență, depravare, pervertire, venalitate⁶. În Oxford Dictionaries corupția este definită ca fiind comportamentul necinstit sau fraudulos al celor care se află la putere și care implică de obicei mita⁷. În dicțio-

---

¹ Corrumpo, corruptor, corruptus, corrupe, corruptio, corruptor, corruptrix.

² *Dicționar latin-român*, Editura Științifică, București, 1962, p. 180; *Dicționarul limbii române moderne*, Editura Academiei, București, 1958, p. 190.

³ John A. Gardiner, *Definiția corupției la cea de-a V-a Conferință Internațională*, Amsterdam, 1992.

⁴ *Idem*.

⁵ *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998, p. 230.

⁶ Florin Marcu, Constant Maneca, *Dicționar de neologisme*, ediția a III-a, Editura Academiei R.S.R., București, 1978, p. 275; Florin Marcu, *Mic dicționar de neologisme*, Editura Albatros, București, 1982, p. 116.

⁷ Documentul este disponibil online în www.oxforddictionaries.com